

Janne Keränen

LL, erikoistuva lääkäri
OYS, OpTa, Anestesia ja tehohoito
janne.keranen@ppshp.fi

”Matkakertomus” Turusta Vierumäelle

European Trauma Course

Ajankohta
5.–7.6.2019

Paikka
Vierumäki

► ”Tuntuipa se monessa vaiheessa hankalalta” nousee mieleeni poh-tiessani European Trauma Courselle (ETC) osallistumistani menneenä kesänä. Ennen kuin herätän vaikutel-maa tyhjämpäiväisestä marisijasta, niin antakaahan, kun kerron.

Kuulin ensimmäisen kerran ETC-kurssista erikoistumiseni alkuvaiheessa Lapin keskussairaa-lassa vuonna 2015 kun ensihoitoon vahvasti orientoitunut erikoistuva kollega kertoi lähtevänsä seuraava-na keväänä tällaiselle erinomaiselle simulaatioharjoittelusta koostuvalle kurssille. Tuonnehan sitä oli päästävä itsekkin, tuumin, ja pistin hakemuk-sen vetämään seuraavalle tiedossa

olevalle kurssille, jonka ilmoittau-tuminen oli avattu *noin kuukautta aiemmin*. Vähänpä tiesin vielä tuolloin kurssin suosiosta, ja sainkin vastauksesi suosituksen odottaa seuraavan kurssi-ilmoittautumisen aukeamista ja kokeilla onneani tuol-loin uudelleen, olihan tämän kerran kurssipaikat tulleet täyteen – jo *noin kuukautta aiemmin*.

Suoritin säännöllisiä lähesty-misharjoituksia kurssille seuraavan 3 vuoden ajan, yritykseni ajankoh-dan lähestyessä asymptoottisesti ilmoittautumisen T-0 hetkeä, mutta toistuvasti sain kokea vain törmäyk-sen kurssipaikkojen varhaisen täyt-tymisen läpäisemättömään muuriin.

Viimein syksyllä 2018 ilmoittautu-misajoituksen optimointini saavutti kapean terapeutin ikkunansa, ja kurssille pääsyn vihreä valo kilahti sähköpostiini loimottamaan kilpaa revontuln kanssa. Kesäkuu ja Vieru-mäki, 2019 - there I would be.

Edessä oli kaksi kymmentuntista harjoitteluvuorokautta ydinainesten sisäistämiseksi.

Kesäksi 2019 anestesiologian erikoistumisopinnotni saivat merkittä-vän sivujuonteen kun 1.5. siirryin >>

Näissä opetussessioissa ei varaa veltoilulle jätetty.

radiologialle TYKSiin. Ekologisten valintojen kannattajana valikoitui menopeliksi lentojen ja yksityisautoilun asemesta julkinen liikenne sekä pyöräily. Näin myös osallistuttavaksi aiotun ETC-kurssin.

Turusta Vierumäelle matka kulkee Forssan, Hämeenlinnan tai Riihimäen, ja Lahden kautta. Julkiset kulkuneuvoyhteydet Lahteen saakka ovat verrattain runsaat, ja niinpä matkasuunnitelman optimointi Lahteen saakka ei tuottanut merkittäviä pulmia ratkaistavaksi. Matkan jatkaminen Vierumäelle mutkisti visioinnin *finesseä* oleellisesti. Ilta-aikaan Lahteen pääsevä saisi todeta, että bussiliikennettä Vierumäelle ei enää tuolle vuorokaudelle kulkenut. Myöskään aamulla ennen kurssin alkua perille vievää bussia ei ollut. Taksi olisi sekä hintava että vastoin vihreää aivoitustani. Mikä neuvoksi? Ratkaisu löytyi kaksipyöräisestä. Linja-autolippu miehelle ja kauramoottoripyörälle Lahteen. Sieltä reisiprässillä viimeinen 30 km siirtyä Vierumäelle. Ei paha. Ainakaan paperilla. Joku valopää kuitenkin arvioi perillä tarvitsevansa ajoasteen lisäksi lenkkeilyvarusteet, iltajuhlan viisasta arkivaatetta, paremman ja huonomman kesäkelin Seppälää sekä ties mitä erikoisolosuhteiden rynnäköpukinetta. Tuloksena noin 25 kiloa rinkantäytettä, joista lopulliseen tarpeeseen osoittautui oleviksi

noin kolme yksittäistä artikkelia. Mitä ovat nämä eteläisen Suomen mäkit maantiet? Ei meillä pohjanmaalla moisia ole. Perille kuitenkin päästiin, noin klo 23 Vierumäkeläistä vuorokauden aikaa. Täyspakkauksen kera ajoaikaa kertyi Lahdesta 1 t 15 min.

Kolmepäiväinen kurssi Vierumäellä alkoi keskiviikkona akateemisen kellon lyödessä kahdeksan, kutakuinkin siis täsmälleen 08:15. Edessä oli kaksi kymmentuntista harjoitteluvuorokautta kurssin ydinainesten sisäistämiseksi, ja kolmantena tiedossa oli tiukka käytännön koe opitusta, joka ratkaisisi joko kurssin kunniallisen läpäisemisen tai ylläolevan osallistumiskamppailun uudesti läpikäymisen, joten selvää oli, että näissä opetussessioissa ei varaa veltoilulle jätetty.

Vierumäen urheiluopisto on epäilemättä valmistuessaan ollut valtakunnan kruunujalokivi, mitä koulutuskeskuksen puitteisiin ja sijaintiin tulee. Wikipedian riipeä silmäily paljastaakin, että ensimmäisten rakennusten valmistumisen ajankohta ajoittuu 1900-luvun alkupuoliskolle, tarkemmin sanoen 1920- ja 30-luvuille. Luonnollisestikin kehitystä ja jalostumista alueella on tapahtunut vuosikymmenten ajan myös tuon jälkeen, mutta sen mitä minä todella tahdon tällä sanoa lienee se, että vuodet ovat vierineet vinhaan ja tilusten loiston päivät enää enimmäk-

seen historian lehtiin taltioituna kuin nykypäivän elämyksissä.

Koulutustilana kurssilla toimi 70–80-luvun rakennusihanteita kunnioittava ja aikakautensa korutonta tyyliä uskollisesti edustava rivitalorakennus, jonka ilmanvaihto oli tuon maailmanajan tyyliin uskottu avotavien ovien ja ikkunoiden varaan. Mutta mitä tapahtuukaan, kun ulkona ilma seisoo aloillaan tuulenvireenkään käymättä, aurinko lämmittää rakennuksen sisätilaa pilvettömältä taivaalta tasakatton läpi kuin terrariota konsanaan ja vuorokauden ylin lämpötila kipuaa yli 30 celsiusasteen jokaisena kolmesta koulutuksen päivästä? Syntyy taas, arvasitte varmaankin jo: oppimisen ja keskittymisen haastava, hieman koetteleva, ja ajoittain jopa hankalalta tuntuva olotila. Onneksi lähijärvissä veden pintalämpötila oli optimaalisesti hivuttautunut myös 20-asteen tuntumaan, joten vilvoittavat välikylvyt pelastivat luultavasti hypertermialta useammankin paikallaolleen kuin vain itseni.

Opittavat taidot ja kurssin päämäärät sen sijaan eivät olleet lainkaan hankalia. Päinvastoin. Jokaisen päivittäisen opetussession tavoitteet tulivat varsin nopeasti selviksi, protokollaa iskostettiin umpinAISimpiinkin kalloihin sellaisella frekvenssillä ja intensiteetillä ja useista eri tulokulmista, että tilaa tiedon jäsentymiselle ja

jopa päähän pinttymiselle alkoi kurssin edetessä avartua väkisinkin. Hankalinta oli poisoppiminen vanhoista, tämän kurssin läpikäymisen jälkeen *ei-toivottavista* omista maneeereista. Kuten oikeusistuimessa julistetaan, *”I will tell the truth, the whole truth, and nothing but the truth”*, voisi traumakurssin viestin tiivistää jotenkin näin: kerron kaiken oleellisen, ja vain sen, ja muuten vaikenen. Mutta ei sellainen tahdo oikein mitenkään ainakaan omaan suuhuni sopia – pitäisi rupatella, kuvailla värikkäin kääntein ja nokkelin sanavalinnoin mistä ollaan tulossa ja mihin ollaan menossa. Tapa, jolle traumatilanneviestinnässä ei ole sijaa. Haasteena ei siis ollut niinkään oppia uutta tapaa, vaan oppia vanhasta pois.

Toistoilla saadaan ihmeitä aikaan, ja niitä kurssilla saa riittävästi. Ensimmäisen päivän päättyessä käsitys siitä, mitä kurssilla oikeastaan onkaan tavoitteena oppia, alkoi hahmottua. Tämä yhdistettynä valikoituihin kertaussivuihin kurssikirjan äärellä tekivät 2-päivästä varsinaisen oivaltamisen ilon juhlan, ja ensimmäisen päivän hieman harhailevan aika-paikkaorientaation kehittämisen sijaan tässä vaiheessa päästiin jo toden teolla oppimaan eri tiimijäsenten vastuita, traumajohtamisen prioriteetteja ja eteenpäin vievää ajatusprosessia, eikä tuossa onnistuminen enää ollutkaan riippuvaista

siitä, onko tiimissä mukana vanhoja tuttuja vai täysin vieraita kollegoita – kurssilla oli opittu yhtenäinen toiminnan tapa. Ja selkeydessään se tuntui mahtavalta.

Mahtavalta kurssilla tuntui myös yhteistyö niin taitavien ja miellyttävien eri alojen ja keskusten kollegoiden kanssa. Sen koommin varsinaiselta pääkallopaikaltani Oulusta kuin vierailukohteestani Turusta ei ollut paikalla minulle kuin ohimennen tuttuja kollegoita, joten paikalla toimeen tullakseen oli välttämätöntä heittäytyä ”tuttuuteen” tasapuolisesti koko kurssitiimin kanssa. Kun sitten näiden ihmisten kanssa pääsi kokemaan onnistumisia harjoitusten kuluessa, ja porukan yhteen koontia toteutettiin itse opetusseisioiden lisäksi vielä molempina iltoina, oli kokemukseni kurssiporukasta yksinkertaisesti timanttinen. Eikä tässä yhteydessä voi jättää mainitsematta vähintään vastaavalla suitsutuksella savustaen itse kurssin organisoinnista henkilökuntaa. Alusta loppuun saakka – erinomaista, asiantuntevaa, kannustavaa ja myös sopivassa suhteessa rakentavaa kritiikkiä tarjoavaa – koulutusta, jollaista harvoin tässä laajuudessa pääsee kokemaan.

Mitä tästä voisin loppulauseisiin koostaa? Hankaluuksia siis oli, mutta vain sekundaarisissa muuttujissa, ja itse asia, European Trauma Course, oli viiden tähden kokemus ja oppi-

jakso, jollaista akuuttien sairauksien parissa työskentelevänä toivoisi voivansa päästä toteuttamaan säännöllisemminkin, ja myös hieman vähäisemmällä vaivalla. Ilahduttavasti näiden kurssien määrä näyttäisikin olevan lisääntynyt, ja kenties tulevai-

**Alusta loppuun saakka
– erinomaista, asiantuntevaa,
kannustavaa.**

suudessa, tietotaidon ja kouluttajamäärän karttuessa, tämänkaltaisesta koulutuksesta muodostuu pikemminkin sääntö kuin poikkeus yhä laajemmalle osalle alamme kollegoista.

Takaisin Lahteen pyöräillessä oli onneksi hieman enemmän alamäkiä. Mutta sen 30 astetta lämpöä.

Näin tuumi ja muisteli Oulussa 9.11.2019, 5 kuukautta ETC-kurssinsa päättymisen jälkeen anesthesiologian ja tehohoidon erikoistuva lääkäri, Keräsen Janne. ■